

Pohdintaa Heikki ja Antti Lapin sukuperästä

Sukukirjamme ”LAPPI-SUVUT - JUURET SUONTIENTAIPALEESSA” sivulla 8 olen maininnut: ”Eivät nämä Suontientaipaleeseen asettuneet Heikki ja Antti Lappalainen olleet nimestään huolimatta muista suvuista poiketen seudulle jääneitä lappalaisten jälkeläisiä, vaan he olivat tulleet kaakosta kuten seudun asutus yleensä”. Vähän myöhemmin totean: ”Ei tunnu myöskään uskottavalta, että Suontientaipaleen Lappalaiset olisivat 1400-luvun asiakirjoissa Turun seudulla mainittujen Lappalais-nimisten jälkeläisiä, jotka olisivat jostain syystä muuttaneet Suontientaipaleen seuduille”.

Nyt on kuitenkin syytä palata näihin päätelmiin. Syksyllä 2016 otettiin DNA-näyte minusta Heikki Lapin jälkeläisestä ja Antti Lapin jälkeläisestä Pentti Lapista sukulaisuuden selvittämiseksi. Näytteet tutkittiin USA:ssa ja tulos oli, että yhteistä esi-isää ei ole ainakaan 25 sukupolveen. Tämä tulos johdatti minut Turussa ja Helsingissä kamreerina ja reviisorina toimineen Ville Lapin 1930-luvulla tekemiin perusteellisiin tutkimuksiin Lappalais-nimisistä henkilöistä. Tutkimuksensa tulokset hän julkaisi 1936 painetussa sukututkimuksessaan: ”Suontientaipaleen Lappi-suku Vuoteen 1900”. (Ville Lappi Taulu H 637 sukukirjassa)

Ville Lappi ei mainitse Suontientaipaleessa tavattujen Lappalaisten tulleen Turun seudulta, mutta kiinnittää huomion Heikki Lapin jälkeläisten kokoon: *”Suvussahan on ollut runsaasti sellaisia miehenvonkaleita, millaiset ovat harvinaisia pienikasvuissa savolaisessa kansassa, mutta jollaisia tavataan vaikka minkä verran esimerkiksi Lattomerellä ja Lapinpitäjässä sekä monilla paikkakunnilla sieltä Luonnonmaalle, Lauttakylään ja Poriin päin suunnattuna”*.

Nyt on saatu tieto, että Jaakko Ilkka Seura ry:n ja Suontientaipaleen Lapit ry:n teettämässä DNA-testeissä on löydetty nuijasodassa nuijamiesten päällikkönä toimineelle Jaakko Ilkalle ja 1679 Suontientaipaleessa syntyneelle Heikki Lappalaiselle yhteinen esi-isä neljännessä sukupolvessa ennen 1545 syntynyttä Jaakko Ilkkaa, siis 1400-luvulla. Tämä sopii yhteen Ville Lapin perusteellisten tutkimusten kanssa: *”Ne muutamat henkilöt, joilla katolisen keskiajan Suomea koskevat asiakirjat tietävät kertoa olleen nimenä Lappalainen, asuivat aivan toisella seudulla. Vuonna 1449 mainitaan Turun Tuomiokirkon Mustassakirjassa raisiolainen Oloff Lappalaynen. Sama mies möi Ruotsin valtakunnan arkistossa Tukholmassa säilytetyn ja pergamentille kirjoitetun kauppakirjan mukaan vuonna 1454 kappaleen Tammistossa olevaa peltomaata Naantalin luostarille”*. Ville Lapin tutkimusten mukaan Oloff Lappalaynen mainitaan myös vuonna 1461 Mustassakirjassa Pitkämäen tilaa koskevan asian yhteydessä ja Kööpenhaminan arkistossa on vuonna 1498 pergamentille kirjoitettu asiakirja, jossa mainitaan Turun raatimies Michel Lappelain. Turun Tuomiokirkon Mustassakirjassa mainitaan vielä vuonna 1509 raatimies Michell Lappalaynen tuomiokirkon aluetta koskevan asian yhteydessä.

Edellä olevien tutkimusten perusteella tuntuukin hyvin todennäköiseltä, että Suontientaipaleessa asunut Heikki Lapin suku on lähtöisin Turun seuduilta. Ilmeisesti joku suvun jäsen on lähtenyt jotain karkuun tai vain seikkailumielessä itään päin ja sukunsa on aikanaan päätyntä Savoan asti. Sen sijaan Antti Lapin suku on tullut kaakosta, kuten seudun asutus yleensä. Ilmeisesti tämä Heikin suvun Lappalainen on tullut Savoan jo ennen asutuksen leviämistä Juvalle ja Joroisiin. Kun sitten asutus lähti siirtymään Joroisista Pohjois-Savon korpiin, asettuivat Heikki ja Antti Lappalainen Suontientaipaleeseen, jossa kummankin suvun nimi lyhennettiin 1700-luvun alussa muotoon Lappi.

Pekka Lappi
Jyväskylä
04.03.2018